

06.02.2023

Asia/8

§ 81

V 15.2.2023, Valtuutettu Amanda Pasasen aloite Helsingin luonnon kokonaisheikentämättömyyden turvaamisesta vuoteen 2030 mennessä

HEL 2022-008069 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Amanda Pasasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Amanda Pasanen ja 30 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki asettaa tavoitteen luonnon kokonaisheikentämättömyyden turvaamiseksi vuoden 2021 tasoon vuoteen 2030 mennessä ja selvittää parhaita ja tehokkaimpia toimenpiteitä tavoitteen saavuttamiseksi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupungin ympäristöpolitiikan 26.9.2012 § 266. Kaupunkiympäristön toimiala on päivittänyt kaupungin ympäristöpolitiikan ja asiaa valmistellaan tuotavaksi päätöksentekoon. Asian valmistelussa luonnon kokonaisheikentymättömyystavoite on tunnistettu relevantiksi luonnon monimuotoisuutta koskevaksi keskipitkän aikavälin tavoitteeksi ja se sisältyykin ympäristöpolitiikan päivitykseen. Tavoitteen toteutumisen seurantaan ja mittaamiseen tarvitaan työkaluja, joiden kehittäminen on käynnistetty kaupunkiympäristön toimialalla.

Helsinki on sitoutunut luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmassaan (LUMO-ohjelma, Kylk 20.4.2021 § 193) siihen, että huolimatta kaupungin kasvusta luonnon monimuotoisuutta kaupungissa lisätään ja sen huomioon ottaminen integroidaan kaikkeen kaupungin toimintaan. Ohjelman 11 osatavoitteen edistämiseksi tehtävät toimenpiteet on suunniteltu laajassa sidosryhmäyhteistyössä ja niillä pyritään arvokkaimpien luontoalueiden säästämiseen, lajien ja luontotyyppien suojeluun sekä luonnon monimuotoisuuden lisäämiseen kaikilla viheralueilla. Helsingin kaupunkistrategiassa on myös linjattu uuden luonnonsuojeluohjelman laatimisesta vuosille 2025–2034. Kun Helsingin luonnon heikentämiselle asetetaan selkeät rajat, kasvaa myös luonnonsuojelualueiden merkitys Helsingin ainutlaatuisen luonnon turvaamisessa vähintään nykytasolla. Luonnon monimuotoisuuden kokonaisheikentymättömyyden tavoite on LUMO-ohjelman periaatteiden mukainen.

Kokonaisheikentymättömyystavoitteen seuraaminen edellyttää, että luonnon monimuotoisuuden tilaa voidaan seurata ja sen muutosta mitata. Kaupunkiympäristön toimialalla on käynnissä useita hankkeita, jotka tähtäävät tähän. Vuonna 2021 toimialalla valmisteltiin kymmenvuotisuunnitelma luonnon tilan seurannasta ja sen mukaiset seurannat on aloitettu vuonna 2022.

Luontoseurannan tietojen pohjalta voidaan kehittää luonnon monimuotoisuutta kuvaavia indeksejä. Tässä Helsingin kaupunki tekee yhteistyötä muun muassa Suomen ympäristökeskuksen ja kuutoskaupunkien kanssa. Vuonna 2023 erityisenä projektina Helsingissä on monimuotoisuuspotentiaalin arviointikriteeristön kehittäminen rakennetuille viheralueille.

Käsitteellisesti luonnon kokonaisheikentymättömyys liittyy ekologisen kompensaation kokonaisuuteen. Ekologisessa kompensaatiossa ne luontohaitat, joita ei pystytä välttämään tai lieventämään, kompensoidaan lisäämällä luontoarvoja jossain muualla. Koska Helsingin kasvu on intensiivistä, on odotettavaa, että ekologinen kompensaatio tulee olemaan tarpeen kokonaisheikentymättömyyden saavuttamiseksi. Kaupungin kasvaessa rakentaminen on kuitenkin ohjattava muualle kuin arvokkaimmille luontoalueille.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 ja 4 momentin mukaan kaupunginhallitus vastaa aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua, ja esittää sen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö

06.02.2023

Asia/8

Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Amanda Pasasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 30.01.2023 § 56

HEL 2022-008069 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

30.01.2023 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.09.2022 § 521

HEL 2022-008069 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen kaupunkiympäristössä on tärkeää niin itsearvoisesti kuin luonnon ihmiselle tarjoamien ekosys-

teemipalveluidenkin vuoksi. Monimuotoinen lähiluonto tarjoaa terveys-
hyötyjä asukkaille ja on yksi kaupungin vetovoimatekijöistä. Monimuo-
toiset ekosysteemit ovat myös yksipuolisia ympäristöjä paremmin pus-
kuroituja ilmastomuutoksen vaikutuksia vastaan.

Luonnon monimuotoisuuden suojeleminen ja vaaliminen on Helsingin kau-
punkistrategiassa 2021–2025 vahvana painopisteenä. Strategia linjaa
mm. metsäisen verkoston ja niittyverkoston vahvistamista, kaupunkira-
kenteen tiivistymisen ja lähiluonnon arvojen yhteen sovittamista, met-
sien ja metsäisten alueiden suunnitelmallista monimuotoisuuden lisää-
mistä sekä uusien luonnonsuojelualueiden perustamista.

Helsinki on sitoutunut luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimin-
taohjelmassaan (LUMO-ohjelma) siihen, että huolimatta kaupungin
vääjäämättömästä kasvusta luonnon monimuotoisuutta kaupungissa li-
sätään ja sen huomioon ottaminen integroidaan kaikkeen kaupungin
toimintaan. Ohjelman 11 osatavoitteen edistämiseksi tehtävät toimenpi-
teet on suunniteltu laajassa sidosryhmäyhteistyössä, ja niillä pyritään
arvokkaimpien luontoalueiden säästämiseen, lajien ja luontotyyppien
suojaan sekä luonnon monimuotoisuuden lisäämiseen kaikilla vihera-
alueilla. Helsingin kaupunkistrategiassa on myös linjattu uuden luonnon-
suojaohjelman laatimisesta vuosille 2025-2034. Kun Helsingin luon-
non heikentämiselle asetetaan selkeät rajat, kasvaa myös luonnonsuo-
jelualueiden merkitys Helsingin ainutlaatuisen luonnon turvaamisessa
vähintään nykytasolla.

Luonnon monimuotoisuuden kokonaisheikentymättömyyden tavoite on
LUMO-ohjelman periaatteiden mukainen. Kaupunkiympäristön toimia-
lalla on päätöksentekoon valmiina vuonna 2012 hyväksytyyn ympäristö-
politiikan päivitys. Sen luonnon monimuotoisuuden suojeleminen koskevas-
sa osiossa esitetään tämän aloitteen kanssa yhdenmukaisesti keskipit-
kän aikavälin tavoitteena, että vuonna 2030 Helsingissä tapahtuva
luontokato on pysähtynyt ja luonnon monimuotoisuus kasvaa.

Kokonaisheikentymättömyystavoitteen seuraaminen edellyttää, että
luonnon monimuotoisuuden tilaa voidaan seurata ja sen muutosta mita-
ta. Kaupunkiympäristön toimialalla on käynnissä useita hankkeita, jotka
tähtäävät tähän. Vuonna 2021 toimialalla valmisteltiin kymmenvuotis-
suunnitelma luonnon tilan seurannasta
([https://www.hel.fi/static/liitteet/kaupunkiymparisto/julkaisut/julkaisut/julka-
aisu-10-22.pdf](https://www.hel.fi/static/liitteet/kaupunkiymparisto/julkaisut/julkaisut/julka-
aisu-10-22.pdf)), ja sen mukaiset seurannat on aloitettu vuonna 2022.

Luontoseurannan tietojen pohjalta voidaan kehittää luonnon monimuo-
toisuutta kuvaavia indeksejä. Tässä Helsingin kaupunki tekee yhteis-
työtä muun muassa Suomen ympäristökeskuksen ja kuutoskaupunkien
kanssa. Vuonna 2023 erityisenä projektina Helsingissä on monimuotoi-

suuspotentiaalın arviointikriteeristön kehittäminen rakennetuille viheralueille.

Käsitteellisesti luonnon kokonaisheikentymättömyys liittyy ekologisen kompensaation kokonaisuuteen. Ekologisessa kompensaatioissa ne luontohaitat, joita ei pystytä välttämään tai lieventämään, kompensoidaan lisäämällä luontoarvoja jossain muualla. Koska Helsingin kasvu on intensiivistä, on odotettavaa, että ekologinen kompensaatio tulee olemaan tarpeen kokonaisheikentymättömyyden saavuttamiseksi. Kaupungin kasvaessa rakentaminen on kuitenkin ohjattava muualle kuin arvokkaimmille luontoalueille.

Helsinki tekee ekologisen kompensaation käyttöönottoon liittyvää tutkimusyhteistyötä Sitran rahoittaman No Net Loss City –hankkeen ja Suomen Akatemian Strategisen neuvoston rahoittaman BOOST-tutkimushankkeen kanssa. LUMO-ohjelmassa on toimenpiteenä kehittää Helsingille ekologisen tilinpidon ja ekologisen kompensaation malli, johon päästään BOOST-hankkeen kuluessa viimeistään vuonna 2027. Ekologisen kompensaation pilotteja on tarkoitus toteuttaa vuosina 2022–2023.

Helsingin seutu muodostaa maankäytöllisen kokonaisuuden, jossa eri kunnilla ja alueilla on erilainen rooli mm. kestävässä kasvun ohjaamisessa. Käynnissä olevan seutuyhteistyön puitteissa (mm. MAL-prosessi) voidaan tehokkaasti edistää luonnon kokonaisheikentymättömyyden tavoitteita. On todennäköistä, että kokonaisheikentymättömyyden saavuttamiseksi Helsingin täytyy kompensoida rakentamisen aiheuttamia luontohaittoja, eikä kompensoivaa maapinta-alaa löydy riittävästi kaupungin rajojen sisäpuolelta. Sen vuoksi laajahko seudullinen yhteistyö tulee pohdittavaksi myös Helsingin ekologisen kompensaation mallin kehittämisen yhteydessä.

Yhteenvedonä voidaan siis todeta, että luonnon kokonaisheikentymättömyystavoite tulee luontevasti keskusteltavaksi ympäristöpolitiikan päivityksen päätöksenteon yhteydessä. Päivityksen valmistelussa se on tunnistettu EU-tason ja kansallisen keskustelun perusteella relevantiksi luonnon monimuotoisuutta koskevaksi keskipitkän aikavälin tavoitteeksi. Tavoitteen toteutumisen seurantaan ja mittaamiseen tarvitaan työkaluja, joiden kehittäminen on käynnistetty kaupunkiympäristön toimialalla.

Käsittely

27.09.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Amanda Pasanen: Lisäys kappaleen 8 loppuun:

06.02.2023

Asia/8

"Kaupungin kasvaessa rakentaminen on kuitenkin ohjattava muualle kuin arvokkaimmille luontoalueille."

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasasen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Kannattaja: Mia Haglund

Vastaehdotus:

Amanda Pasanen: Lisäys kappaleen 4 loppuun:

"Helsingin kaupunkistrategiassa on myös linjattu uuden luonnonsuojeluohjelman laatimisesta vuosille 2025-2034. Kun Helsingin luonnon heikentämiselle asetetaan selkeät rajat, kasvaa myös luonnonsuojelueiden merkitys Helsingin ainutlaatuisen luonnon turvaamisessa vähintään nykytasolla."

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasasen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

20.09.2022 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Laura Walin, yksikön päällikkö: 09 310 33250
laura.walin(a)hel.fi